

εἰς κοινὴν γλῶσσαν, χωρὶς χρόνου καὶ τόπου σημείωσιν, καὶ Δάμπρου Φωτιάδου πρὸς διαφόρους ἄλλους καὶ πρὸς Κοσμᾶν Μπαλάνου τὸν Οἰκονόμον καὶ διδάσκαλον Ἰωαννίνων, τοῦ ὁποῖου ἐχρημάτισε μαθητῆς, ἐκφραστικὴν τῆς πρὸς αὐτὸν εὐγνωμοσύνης· ἔτι τοῦ αὐτοῦ εἰς Νεόφυτον τὸν Καυσοκαλυβίτην τότε νεωστὶ τελευτήσαντα ἐπιτύμβια, τὰ πάντα, ἐκτὸς ἐνὸς μόνου τὸν πέλεκυν μιμουμένου τοῦ Σιμμίου, ἠρωελεγεῖα τὸ μέτρον. Ταῦτα ὁμοίως καὶ τὴν πρὸς Κοσμᾶν ἐπιστολὴν ἐξέδωκεν ἐναγχος ἐν τῷ προλόγῳ τοῦ Συντακτικοῦ ὁ συμπολίτης ἡμῶν καὶ ἀρχαῖος φίλος, ὁ ἀριστος Καθηγητῆς Κ. Κωνσταντῖνος Ἀσώπιος. Τοιοῦτη ἡ συλλογὴ εἰς τὴν ὁποῖαν, ὡς ἔλεγε μεταξὺ τῶν πολλῶν ἐπιστολῶν, ἐμπεριέχονται καὶ αἱ τρεῖς ἢ τέσσαρες Ἐμμανουὴλ τοῦ Γλυζωνίου, ἐκεῖναι αἱ πρὸς τὸν Φιλαδελφίας Σαβῆρον. Ἦθελα βέβαια ταύτας καταχωρίσῃ ἐνταῦθα ἀσμένως, ἐὰν τυχὸν προμαντεύων ὅτι ἐμελλά ποτε περὶ αὐτοῦ νὰ κάμω λόγον ἐλάμβανα αὐτῶν τότε ἀντίγραφα· ἀλλὰ περὶ τῶν ἐπιστολῶν τούτων τοῦ Γλυζωνίου, καθὼς καὶ τῶν λοιπῶν τῶν ἀξιολογωτέρων ἢ περιεργωτέρων τῆς συλλογῆς, ὡς εἶναι αἱ τοῦ Μαργουνίου, Γορδίου καὶ Εὐγενίου, ἂν ὄχι οἱ σύγχρονοί μας οἱ ὁποῖοι ἀσχολούμενοι εἰς ἐπικερδῆ ἕτερα δὲν ἔχουσι κλίσιν εἰς τοιαῦτα, ἀλλὰ πάντως θέλουν φροντίσει οἱ μεταγενέστεροί μας, οἵτινες, ἐλπίζομεν, ἡσυχώτεροι θέλουν εἶσθαι παρ' ἡμᾶς ἀπὸ τὸν πειρασμὸν τοῦ κέρδους. Διὰ νὰ ἐπανέλθω ἔτι μικρὸν εἰς τὸν Γλυζωνίον, ὄχι εἰς μικρὰν ἀπορίαν μὲ βάλῃαι ἢ περὶ αὐτοῦ παντελῆς σιωπῇ τοῦ μακαρίτου Ἀλεξάνδρου Βλαστοῦ τοῦ συγγραψάντος τὰ Χιακά, ἦτοι τὴν ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι τοῦ 1822 ἱστορίαν τῆς Χίου· εἰς τὸ ἀξιόλογον τοῦτο σύγγραμμα ἐνῷ διάφοροι καταλέγονται οἱ ὁπωσοῦν ἐπὶ λόγαις εὐδόκιμοι Χῖοι, ἀμόδοχοί τε καὶ ἑτερόδοχοι καὶ τινες ἀκόμη ἐκ τῶν ξένων αὐτῶν Γενουσησίων τῶν εἰς τὴν Χίον πατὲ ἐπικρατησάντων, περὶ τοῦ Γλυζωνίου οὐδεμίαν γίνεται μνεία· δυνατόν ὅμως νὰ μὴ ἐγνώριζεν ὁ συγγραφεὺς τὴν καταγωγὴν του, ἂν καὶ εὐκολὰν ἦταν νὰ τὴν ἀνακαλύψῃ ἐκ τοῦ περὶ ἀριθμητικῆς συντάγματος. Ἀλλ' εἶναι καιρὸς νὰ πύσω τῶρα τὸν λόγον, διότι βλέπω, φίλε, καὶ τὸ ὑδρίον μου κονδεύει εἰς ὀλίγον νὰ καταντήσῃ εἰς ἀμφορέως μέγεθος.

Κερκύρα, τὴν 20 Ἰουλίου 1858.

Σὸς πάντοτε
Χ. ΦΙΛΗΤΑΣ.

Ἡ ΜΑΓΕΥΜΕΝΗ ΒΑΛΤΟΣ.

(Τέλος. Ἴδε φυλλάδ. 202 καὶ 203.)

—oo—

ΣΤ'. ΤΑ ΕΝ Τῇ ΚΩΜῃ.

— Μὰ τὸ ναί, εἶπεν ὁ Γερμανὸς κτυπῶν τὸν πόδα του, ἐδῶ κατὶ τρέχει. Μὰς ἐβρίψαν μάγια, βέ-

βαια, βέβαια. Δὲν θάβγουμε ἀπ' ἐδῶ παρὰ σὰν φέξῃ καλά. Τὸ μέρος τοῦτο πρέπει νὰ ᾔηται διαβολικόν.

— Ἐλα, ἔλα, μὴ χολιάζης, Γερμανέ, εἶπεν ἡ Μαρία, ἀς πάρουμε τὴν ἀπόφασιν. Ἀνάφτουμε μεγαλύτερη στία. Τὸ παιδί εἶναι καλὰ σκεπασμένο, καὶ δὲν εἶναι πολὺ κακὸ ἂν περάσουμε μιά νύχτα μὲ τ' ἀστέρια.

Ταῦτα εἰπούσα ἡ φρόνιμος νεᾶνις, ἐξήπλωσεν ἐκ νέου ἐπὶ τοῦ σάγματος τὸν μικρὸν Πέτρον, ὁ δὲ Γερμανὸς ἐβρίψε τόσα ξύλα εἰς τὸ πῦρ, ὥστε ἐφωτίσθη ὅλον τὸ δάσος. Ἀλλ' ἡ Μαρία εἶχεν ἀποκάμει καὶ μόλις ἐκρατεῖτο εἰς τοὺς πόδας τῆς. Ἦτον ὠχρὰ καὶ οἱ ὀδόντες τῆς συνεκρούοντο ὑπὸ τοῦ φόχου καὶ τῆς ἀδυναμίας. Ὁ Γερμανὸς τὴν ἐθλίψεν εἰς τὰς ἀγκάλας του. Ἡ ἀνησυχία, ὁ οἶκτος, ὁρμαὶ ἀκατανίκητοι στοργῆς κατελάμβανον τὴν καρδίαν του, καὶ αὐτὰ ταῦτα κατεσίγαζον ἐν αὐτῷ τὰς αἰσθήσεις. Ἡ γλῶσσά του ἐλύθη ὡς ἐκ θαύματος, καὶ πᾶσα συστολὴ ἔπαυσε.

— Μαρία, εἶπε, μὲ ἀρέσεις, καὶ εἶμαι πολὺ δυστυχῆς ποῦ ἐγὼ δὲν σ' ἀρέσω. Ἄν μὲ ἤθελες ἄνδρα σου, οὔτε πεθερός, οὔτε συγγενεῖς, οὔτε γείτονες, οὔτε συμβουλαὶ θὰ μ' ἐμπόδιζαν· ξέρω ὅτι θὰ κάμης τὰ παιδιὰ μου εὐτυχισμένα, θὰ τὰ μάθης νὰ σέβονται τὴν ἐνθύμησιν τῆς μάνας των, κ' ἐγὼ θὰ ἔχω τότε ἀναπαμένη καὶ τὴν καρδίαν καὶ τὴν συνείδησιν. Πάντοτε εἶχα γιὰ σένα φίλιαν, Μαριγοῦλα, πλὴν τῶρα σ' ἔχω τόσην ἀγάπην, ποῦ ἂν μὲ ἐζήτασ νὰ κάμω ὅλη μου τὴν ζωὴν τὰ θελήματά σου, θὰ σοῦ τ' ὠρκίζουμουν. Κῦτταξε πόσο σ' ἀγαπῶ καὶ λησμόνησε τὰ χρόνια μου, ἂν καὶ δὲν εἶμαι γέρωσ, ἐπειδὴ ἔχω μόνον εἴκοσι ὀκτὼ χρόνους. . . πλὴν σὺ δὲν μ' ἀκούς. . . Μαρία!

— Μάλιστα, Γερμανέ, σὲ ἀκούω, καὶ σὲ καλακούω, πλὴν συλλογιέμαι ἐκεῖνο ποῦ μὲ εἶπε πολλαῖς φοραῖς ἡ μάνα μου·— Ὅτι μιά γυναῖκα ἐξήντα χρόνων εἶναι δυστυχισμένη ὅταν ὁ ἄνδρας τῆς εἶναι ἐβδομῆντα ἢ ἐβδομῆντα πέντε, καὶ σὰν δὲν ἔχει δύναμιν πλεὺν νὰ δουλεύῃ. . .

— Οἱ γονιοὶ ἔχουν δίκαιον νὰ μιλοῦν αὐτά, Μαρία, εἶπεν ὁ Γερμανός· ἐγὼ ὁμοίως δὲν ἔχω φόβον ν' ἀποθάνω στὴν ψάθῃ, καὶ μπορῶ νὰ συνάζω ὀλίγα γιὰ τὰ γεράματα. Ἐπειτα θὰ σ' ἀγαπῶ τόσο, ποῦ τοῦτο δὲν θὰ μ' ἀφήσῃ νὰ γεράσω. Ἐλα, Μαρία, μὴ μ' ἀποστρέψῃσαι, δὲν εἶμαι κακός. Ἐκαμὰ τὴν Κατερίνα μου εὐτυχισμένη, . . . καὶ μὲ φαίνεται ὅτι ἡ ψυχὴ τῆς ὠμίλησε τὸ βράδυ μὲ τὸ στόμα τοῦ παιδιοῦ. Δὲν ἀκουσες τί εἶπε τὴν ὥραν ποῦ ἀποκοιμήθηκε. . . Ἐβλεπε τὴν μάνα του, νᾶσαι βέβαιη, καὶ αὐτὴ τὸν ἔλεγε νὰ εἰπῇ ὅτι ἐσένα θέλει νὰ πάρῃς τὸν τύπον τῆς.

— Γερμανέ, ἀπεκρίθη ἡ Μαρία ἐν ἄκρῳ θαυμασμῷ καὶ συννοίᾳ, λαλεῖς τίμια καὶ ὅσα λέγεις εἶναι ἀληθινά· πλὴν σὰν συλλογισθῶ τὴν ἡλικίαν σου, τὴν δυσἀρέσκειαν τῶν δικῶν σου, τὸν περίγελω τῶν συντροφισσῶν μου, δὲν μπορῶ νὰ τ' ἀποφασίσω. . .

— Εἶναι παιδικαῖσια αὐτὰ ποῦ λέγεις, Μαρία! Εἶται παιδί ἀκόμα.

— Αἶ, ναι, εἶμαι παιδί, καὶ γιὰ τὸ δὲ φοβοῦμαι ἄνδρα μὲ σωστή γνῶσι. Βλέπεις ὅτι ἐγὼ εἶμαι πολὺ νέα γιὰ σένα, καὶ ἐσύ δὲν εἶσαι γέρω· γιὰ μένα . . .

— Αἶ Θεέ μου! τί ἀξιολύπητος ποῦ εἶμαι! ἄλλα θέλω νὰ συντύχω, καὶ ἄλλα λέγω, ἀνέκραξεν ὁ Γερμανός. Μαρία, δὲν μ' ἀγαπᾷς, μ' εὐρίσκεις πολὺ βρυκέφαλο . . . δὲν μ' ἀγαπᾷς . . .

— Τὸ σφάλμα δὲν εἶναι δικόμου, ἔβαλα τὰ δυνατά μου ὅταν σ' ἄκουζ, πλὴν ὅσο στοχαζομαι, τόσῳ δὲν μὲ χωρεῖ στό κεφαλί πῶς θὰ εἴμυθε ἄνδρας καὶ γυναῖκα.

Ὁ Γερμανός δὲν ἀπεκρίθη· ἔκυψε τὴν κεφαλὴν ἐντὸς τῶν δύο του χειρῶν, καὶ ἡ Μαρία δὲν ἠδυνήθη νὰ καταλάβῃ ἂν ἔκλαιεν, ἂν ἐδυσθόμει, ἢ ἂν ἐκοιμάτο. Τοῦτο τὴν ἀνησύχησεν, ἀλλὰ δὲν ἐτόλμησε νὰ τῷ ὁμιλήσῃ πλέον· καὶ ἐπειδὴ τὰ ὅσα ἤκουσε τῇ ἐνεποίησαν πολλὴν ἀπορίαν, ὁ ὕπνος τῆς ἔφυγε καὶ ἠγρύπνει μέχρι τῆς ἐπανόδου τῆς αὐγῆς. Ὁ δὲ Γερμανός οὐδ' αὐτὸς ἐκοιμάτο, ἀλλ' ἐδείκνε πάθει μυριοτρόπως.

Τέλος ἐπεληθούσης τῆς ἡμέρας, ἦν ἀνήγγειλον εἰς τὸν Γερμανόν οἱ θόρυβοι οἱ ἐν τοῖς ἀγροῖς, ἀνεσήκωσε τὴν κεφαλὴν ἀπὸ τῶν χειρῶν του καὶ ἠγέρθη. Εἶδεν ὅτι καὶ ἡ Μαρία ἔμεινεν ἀγρυπνος, ἀλλὰ δὲν εὗρε λέξεις πρὸς ἔκφρασιν τῆς λύπης του. Ἀφοῦ ἔκρυψε πάλιν τὸ σάγμα ἐντὸς τῶν θάμνων, ἐκρέμασεν ἀπὸ τῶν ὤμων τὸ διασάκκιον, ἔλαβεν ἀπὸ τῆς χειρὸς τὸν Πέτρον, καὶ εἶπεν εἰς τὴν Μαρίαν μετ' ἀράτου δυσθυμίας·

— Τώρα ἄς κυτάξουμε νὰ τελειώσουμε τὸ ταξιδί μας. Θέλεις νὰ σὲ φέρω στοὺς Φτελιούς;

— Ἄς ἐβγουμε πρῶτα ἀπὸ τὸν λόγγον, ἀπεκρίθη ἡ κόρη, καὶ ὅταν ἰδοῦμε σὲ ποῖο μέρος βρισκόμεθα, καθένας μας πηγαίνει στό δρόμο του.

Ὁ Γερμανός δὲν ἀπήντησε, δυσανασχέτων διότι ἡ κόρη δὲν ἐζήτηε νὰ τὴν ὀδηγήσῃ εἰς τοὺς Φτελιούς. Ξυλοκόπος τις, ὃν συνήντησαν μετ' ὀλίγων τοῖς ἐδείξε τὴν ὁδόν, καὶ ἐπειτα ἠρώτησεν ἂν ἀπόλεσάν τινα ἵππον.

— Ἦρα στὸν ἀλόγουρό μου, εἶπεν, ἓνα ὠραῖο ξανθὸ ἄλογο. Τὴν νύκτα γιὰ νὰ φύγῃ κανένα λύκο ἦλθε νὰ σωθῇ στό σταυλό μου, ὅπου εἶναι καὶ τώρα· ἔλα, καὶ ἂν εἶναι δικό σου ἐπαρέ το.

Ὁ Γερμανός βέβαιος σχεδὸν ὅτι ἦτον ἡ Ξανθή, ἐπέστρεψε νὰ πάρῃ τὸ σάγμα. Τότε ἡ μικρὰ Μαρία τῷ ἐπρότεινε νὰ φέρῃ μεθ' ἑαυτῆς τὸν Πέτρον εἰς Φτελιούς, καὶ νὰ ἔλθῃ ἔπειτα ὁ Γερμανός νὰ τὸν πάρῃ, πηγαίνων εἰς Φουρούς.

— Εἶναι ἀπαστρος, εἶπε. Θὰ καθαρῶς τὰ ἐνδύματά του, θὰ πλύνω τὸ προσωπάκι του, θὰ τὸν χτενίσω, καὶ ὅταν θὰ γίνῃ πάλιν ὠμορφος καὶ καθαρός, τὸν παρουσιάζεις στὴ νέα οἰκογένειά σου.

— Καὶ ποιὸς σοῦ εἶπεν ὅτι θὰ πάγω στοὺς Φουρούς; ἀπεκρίθη ὁ Γερμανός δυσθυμῶν. Ἴσως καὶ δὲν πάγω.

— Ὅχι, ὄχι, Γερμανέ, θὰ πάγῃς, πρέπει νὰ πάγῃς, ὑπέλαβεν ἡ Μαρία,

— Βιάζεσαι πολὺ νὰ μὲ δῆς μὲ γυναῖκα, γιὰ νὰ ἦσαι βέβαιη πῶς δὲ θὰ σὲ φορτόνημαι ἄλλο.

— Γερμανέ, ἔλα, λησμονήσε τὰ αὐτά. Ἦταν μιὰ ἰδέα ποῦ σὲ ἦλθε τὴν νύκτα, γιὰ τὴν περιστατικά μας σοῦ ἔφεραν ταρραχὴ στό νοῦ. Τώρα πρέπει νὰ σ' ἔλθῃ πάλιν ἡ γνῶσι, σὲ τάζω νὰ ἐκστοχήσῃς ὅσα μὲ εἶπες καὶ νὰ μὴ τὰ μεταπῶ κανενοῦ.

— Καὶ τί; κ' ἂν τὰ πῆς μὲ εἶναι ἀδιάφορο. Ποτὲ δὲν συνειθίζω ν' ἀναιρῶ τὰ λόγια μου. Ὅσα σὲ εἶπα ἦταν ἀληθινὰ καὶ τίμια, καὶ δὲν θὰ ντροπιασθῶ ἔμπρὸς σὲ κανένα.

— Καλὰ, πλὴν ἂν ἡ γυναῖκα ποῦ θὰ πάρῃς μάθῃ ὅτι ἄλλην εἶχες στό νοῦ σου, τὴν ὦρα ποῦ ἔρχουσιν γι' αὐτήν, θὰ τῆς κακοφανῇ. Πρόσεχε τώρα στὰ λόγια καὶ τοὺς τρόπους σου, μὴ με κυτάζῃς ἔτσι. Ἐχε ἡγεῖα, Γερμανέ, πέρνω τὸν Πέτρον σου, γιὰ νὰ σὲ βιάσω νὰ πᾶς στοὺς Φουρούς.

— Θεὸς νὰ πᾶς μαζί τῆς; ἠρώτησεν ὁ Γερμανός τὸν υἱόν του, βλέπων ὅτι λαβῶν τὴν χεῖρα τῆς Μαρίας τὴν ἠκολούθει.

— Ναι, ἀπεκρίθη τὸ παιδίον, ὅπερ ἠρμήνευσε κατὰ τὴν ἰδίαν του ἔννοιαν τὸν διάλογον τοῦ πατρὸς του μετὰ τῆς κόρης. Πηγαίνω μὲ τὴν Μαριγοῦλά μου· πλὴν ἐγὼ θέλω νὰ ἔχω τὴν Μαρία μανοῦλά μου.

— Βλέπεις, Μαρία, πῶς κ' ὁ Πέτρος σὲ θέλει; Ἄκου, παιδί μου, ἐγὼ πιθυμῶ ἡ Μαρία νὰ γίνῃ μάνα σου, καὶ νὰ μένῃ πάντοτε μ' ἐσένα, καὶ αὐτὴ δὲν θέλει. Κύτταξε νὰ τὴν καταπεισῇς ἐαυτῶν.

— Μὴν ἔχεις ἐγνοια, πατέρα, θὰ τὴν κάμω νὰ πῇ ναι· ἡ Μαριγοῦλα πάντα κάμνει ὅ,τι θέλω ἐγώ.

Καὶ οὕτως ἀπῆλθον ὁ τε Πέτρος καὶ ἡ Μαρία. Ὁ δὲ Γερμανός ἔμεινε μόνος, ὑπὸ λύπης καὶ ἀθυμίας κατεχόμενος.

Ἄλλ' ἀνανήψας ὀλίγον ἀνέβη τὴν Ξανθὴν καὶ διευθύνθη εἰς Φουρούς. Ἐνόησεν ὅτι δὲν ἔπρεπε πλέον νὰ ὀπισθοδρομήσῃ, καὶ ὅτι ἀνάγκη ἦτο νὰ λησμονήσῃ τὴν πολυτάραχον ἐκείνην νύκτα ὡς ὄνειρον δυσάρεστον.

Ἐλθὼν εἰς Φουρούς εὗρε τὸν Λεονάρδον καθήμενον παρὰ τὸ κατώφλιον τῆς λευκῆς οἰκίας του ἐπὶ θρανίου. Ἡ καταικία ἦταν ἀρίστη καὶ παρωμοιάζεν οἰκίαν πόλεως.

Ὁ μέλλων πενθερός ἦλθεν εἰς προὔπαντησιν τοῦ Γερμανοῦ, καὶ ἀφοῦ ἠρώτησε τὰ τῆς υἱίας ὅλης τῆς οἰκογενείας, προσέθηκε τὴν καθιερωμένην φράσιν· *Μὰς ἦλθες λοιπὸν ἕως ἐδῶ χάριν περιπάτου;*

— Ἦλθα νὰ σὲ χαιρετήσω, κύρ Λεονάρδε, ἀπεκρίθη ὁ γεωργός, σὲ φέρω αὐτὸ τὸ λίγο κυνηγι ἀπὸ τὸν πεθερό μου, καὶ νὰ σὲ εἰπῶ ὅτι γνωρίζεις τὸν σκοπὸ ποῦ μ' ἔφεραν ἐδῶ.

— Ἄ! ἄ! ἀνεφώνησεν ὁ κύρ Λεονάρδος, παρατρίψας τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς προεχούσης γαστρὸς του, ξέρω, ξέρω! Δὲν εἶσαι, υἱέ μου, ὁ μόνος ποῦ ἦλθες νὰ μᾶς χαιρετήσῃς. Ἄλλοι τρεῖς εἶναι μέσα ποῦ προσμένουν ὡς καθὼς ἐσύ. Ἐγὼ δὲν ἀποβάλλω κανένα, πλὴν ἡ κόρη μου εἶναι νόμου ἠλικίας καὶ νοικοκυρὰ τῆς περιουσίας τῆς, καὶ ἐκείνης δουλιά εἶναι νὰ

διαλέξη. Ἐμβα, ἔμβα, καὶ εὐχομαι νὰ σὲ λάχῃ ὁ καλὸς ἀριθμὸς.

— Συμπάθειο, κύρ Λεονάρδε, ἀπεκρίθη ὁ Γερμανός. Δὲν ἤξευρα πῶς τὴν κόρη σου ζητοῦν καὶ ἄλλοι καὶ δὲν ἦλθα νὰ γένω ἐμπόδιο σὲ κανένα.

— Ἄν στοχάσθηκες ὅτι, ἐπειδήτις ἄργησες ν' ἀλθῆς ἢ ἀφεντιὰ σου, ἢ κόρη μου δὲν εἶχε ποιὸς νὰ τὴν ζητήσῃ, ἀπατήθηκες, παιδί μου. Ἡ Κατερίνα ἔχει μὲ τί νὰ τὴν ζητήσουν οἱ γαμβροί, καὶ ἡ δυσκολία εἶναι ποιὸν νὰ διαλέξῃ. Ἐμβα, σὲ λέγω, καὶ μὴ δειλιάς, ἢ Κατερίνα μου ἀξίζει τὸν κόπον γιὰ νὰ τὴν φιλονεικήσουν.

Καὶ ὠθῶν τὸν Γερμανὸν ἐκ τῆς πλατῆς μετ' εὐθυμίας ἀποτόμου,

— Ἐλχ, Κατερίνα, ἀνέκραξεν, εἰσερχόμενος,

Ἦλθε κί ἄλλος ἀπ' τὴν Κῶ

Καὶ γυρεύει μερτικό.

Ὁ εὐθυμος μὲν, ἀλλ' ἀγοραῖος οὗτος τρόπος τῆς πρὸς τὴν χήραν παρουσιάσεως ἐνώπιον καὶ ἄλλων μνηστήρων, ἐτάραξε καὶ δυσπρέστησε τὸν Γερμανόν. Ἐχασε τὰ πρῶτά του, καὶ διὰ τινὰ λεπτὰ δὲν ἐτόλμησε νὰ ὑψώσῃ τὸ βλέμμα ἐπὶ τῆς ὠραίας νύμφης καὶ τῶν λατρευτῶν τῆς.

Ἡ χήρα Γερὶν ἦτο ἀρκετὰ εὐειδῆς καὶ ἀνθρώπια, ἀλλὰ τὸ ἱταμὸν καὶ αὐτάρεσκον ἦθος τῆς καὶ τὸ παράδοξον τῆς ἐνδυμασίας τῆς ἀπῆρσαν ἀμέσως εἰς τὸν Γερμανόν, ὅστις δὲν ἔλειψε νὰ συγκρίνη ταῦτα πρὸς τὴν σεμνότητα καὶ τὴν ἀφέλειαν τῆς Μαρίας.

Οἱ τρεῖς μνηστῆρες ἢ γαμβροὶ ἐκάθηντο περὶ μίαν τράπεζαν, πλήρη οἴνων καὶ ἐδεσμάτων, τὰ ὅποια ἦσαν παρατεθειμένα ἀπὸ πρωίας. Ὁ μὲν κύρ Λεονάρδος ἠρέσκετο νὰ ἐπιδεικνύῃ τὴν εὐπορίαν του, ἢ δὲ χήρα τὰ ἀσημικά τῆς. Ὁ Γερμανός, ἐν τῇ ἀφέλειᾳ αὐτοῦ, ἐπεσκόπησε τὰ πάντα μετὰ πολλῆς ὀξυνοίας, καὶ κατὰ πρῶτον ἐτήρησεν ἀμυντικὴν θέσιν, ἀπαντῶν εἰς τὸ καλῶς νὰ σ' εἶρω τῶν συμποτιῶν καὶ ἀντιζηλῶν του.

Ἐν τούτοις, ὁ ταλαίπωρος δὲν ἦτον ἥσυχος ἐν μέσῳ τῆς ὀμπηγύρεως ἐκείνης, καὶ ἐτρῶγε βεβιασμένα. Ὁ δὲ κύρ Λεονάρδος θελήσας νὰ ἀστείευθῇ ἐπὶ τούτῳ,

— Σὲ βλέπω πολὺ μελαγχολικόν, Γερμανέ, τῷ εἶπε. Τὰ ἔχεις μὲ τὸ ποτήρι σου. Δὲν πρέπει ὁ ἔρρωτας νὰ σοῦ κόψῃ τὴν ὄρεξι. Ὁ νηστικός γαμβρός δὲν εὐρίσκει ὁμορφα λογάκια, ἀν δὲν κατεβάσῃ πρῶτα μερικὰ ποτήρια.

Ἄλλ' ὁ Γερμανός δυσπρεστήθη εἰς ἄκρον ὅτι τὸν ὑπέθεσαν ἀμέσως καὶ ἐρωτευμένον· οἱ δὲ ἐπιτετηδευμένοι τρόποι τῆς χήρας, ἠτις ἐχρημάτωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς μειδιῶσα, ὡσεὶ βεβαίᾳ περὶ τοῦ πράγματος, σχεδὸν ἤθελον τὸν ὠθήσει εἰς διαμαρτύρησίν τινα κατὰ τῆς ὑποτιθεμένης ἐρωτοληψίας του, ἀλλὰ φοβηθεὶς, μὴ φανῆ ἀγροίκος, ἐμειδίασε καὶ ἐσιώπησεν.

Οἱ μνηστῆρες τῆς χήρας ἐφάνησαν εἰς αὐτὸν τρεῖς ἀγροίκοι. Ἦσαν ἱκανῶς πλούσιοι, καὶ διὰ μόνον

αὐτὸν τὸν λόγον ἐδέχθη τὰς ἀπαιτήσεις των. Ὁ μὲν αὐτῶν ἦτο τεσσαρακοντούτης καὶ εὐσαρκὸς σχεδὸν ὅσον καὶ ὁ κύρ Λεονάρδος· ὁ δὲ μονόφθαλμος καὶ οἶνοπότης, καὶ ὁ τρίτος νέος μὲν καὶ εὐειδῆς, ἀλλὰ ἄνοστος. Ὁ προτιμηθεὶς ἦτον ὁ Γερμανός, ἀλλ' ἢ τοιαύτη ἐνδειξις, παρεκίνησεν αὐτὸν μάλιστα νὰ ἦναι καὶ νὰ δεικνύεται ψυχρότερος καὶ σοβαρώτερος.

Ἐλθούσης ἐν τοσοῦτῳ τῆς ὥρας τῆς λειτουργίας ἠγέρθησαν πάντες καὶ διευθύνθησαν συγχρόνως πρὸς τὴν ἐκκλησίαν, μίαν περίπου ὥραν ἀπέχουσαν. Ὁ Γερμανός, καὶ τοι εἰς ἄκρον κεκμηκώς, καὶ ἔχων μεγίστην ἀνάγκην ἀναπαύσεως, ἐπορεύθη ὁμοῦ καὶ αὐτός, ὡς ἔχων σύστημα, νὰ ἐκκλησιάζεται καθ' ἐκάστην Κυριακὴν.

Ἡ ὁδὸς ἦτο πλήρης λαοῦ, καὶ ἡ χήρα ἐβάδιζεν ἀγερώχως, περιστοιχιζομένη ὑπὸ τῶν τριῶν μνηστήρων τῆς, ὧν ἐλάμβανεν ἐναλλάξ τὸν βραχίονα. Μόνος ὁ Γερμανός θεωρῶν τὸ πρῶγμα γελοῖον, ἔμεινε ὀπίσω συνδιαλεγόμενος μετὰ τοῦ Λεονάρδου, καὶ ἀποφεύγων παντὶ σθένει νὰ φαίνεται ὅτι συνώδευε καὶ αὐτὸς τὴν χήραν.

Ζ'. Ο ΕΚΜΙΣΘΩΤΗΣ.

Ὅταν ἐφθασαν εἰς τὴν κώμην, ἡ χήρα ἐσταμάτησεν ἵνα περιμεῖνῃ τὸν πατέρα τῆς καὶ τὸν Γερμανόν. Ἦθελεν ἐξάπαντος νὰ ἐμβῇ συνωδευμένη ὑφ' ὄλων τῶν μνηστήρων τῆς. Ἄλλ' ὁ Γερμανός, ἐννοήσας τὸ σχέδιον, ἀφῆκε τὸν Λεονάρδον, ἐπλησίασε διαφόρους γνωρίμους του καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν ναὸν δι' ἄλλης θύρας. Τοῦτο δυσπρέστησε τὴν χήραν.

Ἄλλὰ μετὰ τὴν λειτουργίαν ἐφάνη θριαμβεύουσα ἐπὶ τῆς πλατείας, ὅπου ἐγίνετο ὁ χορός, καὶ ἀνοιξεν αὐτὸν χορεύουσα μετὰ τῶν τριῶν μνηστήρων τῆς ἀλληλοδιαδόχως.

— Ἐ! λοιπόν, εἶπεν ὁ Λεονάρδος πρὸς τὴν Γερμανόν τύπτων τὴν ὠμόν του, δὲν χορεύεις τὴν κόρη μου; Βῆσαι, μὰ τὸ ναί, πολὺ δειλός.

— Δὲν χορεύω πλιό, ἀφοῦ ἔχασα τὴν γυναῖκά μου.

— Ἄλλ' ἀφοῦ ἔχεις κατὰ νοῦν νὰ πάρῃς ἄλλην, τώρα τελείωσε τὸ πένθος καὶ στήν καρδιά, ὡς καὶ στὰ ἐνδύματα.

— Αὐτὸ δὲν εἶναι λόγος, κύρ Λεονάρδε· ἔπειτα ἐγέρασα καὶ δὲν μ' ἀρέσουν οἱ χοροί, ἀπάντησεν ὁ Γερμανός.

— Ἄκουσε, ἐπανελάβεν ὁ Λεονάρδος ἔλκων τὸν Γερμανόν κατὰ μέρος. Σοῦ κακοφάνη ὅταν ἦλθες καὶ εἶδες τὴν νύφη τριγυρισμένη ἀπὸ γαμβρούς, καὶ βλέπω ὅτι εἶσαι ὑπερήφανος. Πλὴν, παιδί μου, ἔχεις ἄδικο. Ἡ Κατερίνα ἐσυνείθισε νὰ τριγυρίζεται ἀπὸ γαμβρούς εἶναι τώρα δύο ἔτη, ἀφοῦ δηλαδὴ ἐτελείωσε τὸ πένθος τῆς.

— Καὶ εἶναι δύο ἔτη ποῦ ἡ κόρη σου ἔχει κατὰ νοῦν νὰ πανθρευθῇ, καὶ ἀκόμα δὲν ἀποφάσισε;

— Δὲν βιάζεται, κ' ἔχει δίκαιον, διότι εἶναι γυναῖκα γνωστικὴ καὶ ξέρει τὴ δουλειά τῆς.

— Δὲν μὲ φαίνεται· δὲν θὰ εἶχε τρεῖς νὰ τὴν

ζητοῦν καὶ νὰ τρέχουν κατόπι της, μόν' ἓνα καὶ μόνον.

— Ἀπ' αὐτοὺς τοὺς τρεῖς κανεὶς δὲν τῆς ἀρῆσει. Ἄν τοὺς ἔδειχνε τὴ βία, τότε θὰ ἔλεγαν πῶς δὲν θέλει πλέον νὰ πάρῃ ἄνδρα. Πλὴν τί νὰ τὰ πολυλογουῦμαι, Γερμανέ; Τοῦ λόγου σου θὰ προτιμηθῆς, φθάνει νὰ ἐπιμένῃς καὶ νὰ ἔρχεσαι νὰ μᾶς εὐρίσκῃς κάθε Κυριακὴ.

— Αὐτὸ δὲν εἶναι δουλειά μου, κύρ Λεονάρδε· πλὴν ἄφησέ με νὰ σὲ πῶ ἐκεῖνο ποῦ δὲν θέλησας ν' ἀκούσης ἀπὸ τὴν ἀρχή. Δὲν ἤλθα νὰ ζητήσω τὴν κόρη σου, μόνον ν' ἀγοράσω τὰ δύο βόδια ποῦ ἔχεις σκοπὸ νὰ στείλῃς τὴν ἐρχομένη Κυριακὴ στὴν ἀγορά.

— Καταλαμβάνω, Γερμανέ, ἀπάντησεν ὁ Λεονάρδος· ἄλλαξες γνώμη, ἀφοῦ εἶδες τὴν θυγατέρα μου νὰ ἔχῃ τριγύρω της τοὺς γαμβρούς. Καθὼς ἀγαπᾷ. Θὰ γευθῆς ὁμως σήμερα μαζὶ μᾶς.

— Δὲν θέλω νὰ σὲ δώσω πείραξι, κύρ Λεονάρδε, ἀπεκρίθη ὁ Γερμανός. Πηγαίνω νὰ παρατηρήσω τὰ βόδια στὴ βροσκὴ καὶ ἔπειτα σ' ἀνταυθόνω. — Καὶ εἰπὼν ταῦτα διευθύνθη πρὸς τὸ λειβάδιον, ὅπου ὁ Λεονάρδος τῷ ἔδειξε μακρόθεν μέρος τῶν ζώων του. Ὡς βυθίζων ταχέως εὐρέθη μετ' ὀλίγον πλησίον τῶν Πτελαιῶν. Ἠσθάνθη τότε τὴν ἀνάγκην νὰ ὑπάγῃ νὰ φιλήσῃ τὸν υἱὸν του καὶ νὰ ἐπανίδῃ τὴν Μαρίαν, εἰ καὶ ἀπώλεσε τὴν ἐλπίδα καὶ ἀπεδίωξε τὴν ἰδέαν ὅτι θὰ γίνῃ σύζυγος αὐτῆς.

Ὅσα εἶδε καὶ ἤκουσεν ἐν τῷ χωρίῳ καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Λεονάρδου, τῷ ἐπροξένησαν παράδοξον ἐντύπωσιν. Εἶχεν ἀνάγκην νὰ εὐρεθῇ ἐκ νέου μετὰ τοῦ τέκνου του καὶ τῆς καλῆς καὶ ἀφελοῦς κόρης. Ἀλλ' εἰς μάτην παρατήρησεν εἰς τοὺς περὶ ἀγρούς· δὲν εἶδεν οὔτε τὴν Μαρίαν, οὔτε τὸν Πέτρον. Καὶ ὁμως τὴν ὥραν ἐκαίνην οἱ βροσκοὶ ἦσαν εἰς τὰ λειβάδια. Ἰδὼν δὲ παιδίον τι φυλάττον ποιμνικὰ προβάτων,

— Εἶναι τὰ πρόβατα τῶν Φτελιῶν; ἠρώτησε.

— Μάλιστα, ἀπάντησε τὸ παιδίον.

— Εἶσαι πιστικὸς τῶν; Ἐδῶ τὰ καλληκάρια φυλάγουν τὰ πρόβατα καὶ τῆς γῆδαις;

— Ὅσως, τὰ φυλάγω ἐγὼ σήμερα, γιατί ἡ πιστικὴ ἐφυγε· ἦταν ἀρρώστη.

— Πλὴν δὲν ἤλθε μιὰ ἄλλη πιστικὴ τὸ ταχύ;

— Ἄ! μάλιστα, μὰ ἐφυγε κα' αὐτὴ.

— Πῶς, ἐφυγε; δὲν εἶχε μαζὶ της ἓνα παιδί;

— Νσί, ἓνα παιδάκι ποῦ ἐκλαίει· καὶ οἱ δύο τοὺς ἐφυγαν ὕστερα ἀπὸ δύο ὥραις.

— Ποῦ;

— Ἀπὸ που θὰ ἦλθαν. Δὲν τὴν ρώτησα.

— Καὶ γιατί ἐφυγεν; εἶπεν ὁ Γερμανός ἀνησυχῶν ἐπὶ μᾶλλον.

— Καὶ μήγαρις ξέρω;

Ἐλθὼν μετὰ ταῦτα πρὸς τοὺς ἐργάτας ὁ Γερμανός ἠρώτησεν αὐτοὺς· ἀλλ' οὐδεὶς ἤξευρε νὰ τὸν πληροφορήσῃ. Τοῦτο μόνον ἐγνώριζον, ὅτι ἀφοῦ ὠμίλησε μετὰ τοῦ κυρίου ἢ Μαρία, ἀνεχώρησε χω-

ρίς νὰ εἴπη τι, μετ' αὐτῆς δὲ καὶ τὸ παιδίον, τὸ ὅποιον ἐκλαίει.

— Καὶ τί ἔκαμαν τοῦ υἱοῦ μου; ἐφώνησεν ὁ Γερμανός θερμότερον.

— Ἦταν λοιπὸν υἱὸς σου; καὶ πῶς εὐρίσκονταν μετ' αὐτὴν μικρὴ; Πόθεν εἶσαι καὶ πῶς λέγεται; ἠρώτησαν μειδιῶντες οἱ ἐργάται.

Ὁ Γερμανός βλέπων ὅτι αἱ ἐρωτήσεις δὲν ἠθελον τελειώσῃ ἀν' ἀπεκρίνετο, ἐζήτησε νὰ ἰδῇ τὸν κύριον τοῦ ὑποστατικοῦ· ἀλλὰ δὲν ἦτον ἐκεῖ.

— Πλὴν τέλος πάντων, δὲν ξέρετε τὴν αἰτίαν ποῦ δὲν ἔμεινεν ἡ κοπέλλα; ἐπανέλαβεν ὁ Γερμανός ἀνυπομόνως. — Ἀλλ' ἀπὸ ἐρωτήσεως εἰς ἐρώτησιν ἐνόησεν, ὅτι ἡ κόρη καὶ τὸ παιδίον διευθύνθησαν πρὸς τοὺς Φουρούς. Ἐτρεξεν ἐκεῖ. Οὔτε ἡ χήρα οὔτε ὁ Λεονάρδος δὲν εἶχαν ἐτι ἐπανέλθει. Ἡ ὑπηρέτις εἶπε τῷ Γερμανῷ, ὅτι μίαν κόρη κρατοῦσα παιδίον ἤλθε καὶ τὸν ἐζήτησεν, ἀλλ' ὅτι μὴ γνωρίζουσα αὐτὴν, δὲν τὴν ἐδέχθη, καὶ τὴν ἐσυμβούλευσε νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν κώμην.

— Καὶ γιατί δὲν τοὺς ἐδέχθη; ἠρώτησεν ὁ Γερμανός δυσανασχέτων. Ὁ τόπος σας λοιπὸν εἶναι μισόξενος; τοῦ ἀρίνω γειὰ τέτοιου τόπου. Ἐν τούτοις ἐρωτῶν ἐπληροφορήθη περὶ τῆς Μαρίας καὶ τοῦ υἱοῦ του ὅτι ἐπειδὴ ἦσαν κακῶς ἐνδεδυμένοι καὶ οἱ δύο, τοὺς εἶχον ἐκλάβει ὡς ἐπαίτας.

Ἡ Μαρία ἐδέχθη τεμάχιον ἄρτου ἐξ ὅσων τῇ προσφέρθησαν διὰ τὸ παιδίον ὅπερ ἐπέινα, καὶ φεύγουσα ταχέως μετ' αὐτοῦ εἰσῆλθεν εἰς τὸ δάσος.

Ἐτρεξε καὶ αὐτὸς πρὸς τὸ δάσος καὶ μετ' ὀλίγον ἐφθασεν εἰς τὸ μέρος, ὅπου παρὰ τὸ τέλος εἶχε διανυκτερεύσει. Τὸ πῦρ ἐκάπνιζεν εἰσέτι· γραῖα τις συνέλεγε τὰ μείναντα ξύλα, ἀπερ εἶχε σωρεύσει ἡ Μαρία· καὶ σταθεὶς ἠρώτησεν αὐτὴν. Ἀλλ' ὡς κωφὴ καὶ παρακούουσα τοὺς λόγους του,

— Ναί, υἱέ μου, εἶπεν, ἐδῶ εἶναι ὁ μαγευμένος βάλτος. Εἶναι κακὸ τὸ μέρος καὶ ποτὲ δὲν πρέπει νὰ τὸ πλησιάζῃ κανεὶς, πριχοῦ νὰ ρίψῃ τρία λιθάρια μετὰ τὸ ἀριστερὸ χέρι, καὶ νὰ κάμῃ τὸ σταυρὸ του τρεῖς φοραὶς μετὰ τὸ δεξιόν. . .

— Δὲ σὲ ρωτῶ αὐτό, εἶπεν ὁ Γερμανός, ἐννοήσας ὅτι εἶχε νὰ κάμῃ μετὰ κωφὴν, καὶ φωνάζων μ' ἄλλην τὴν δύναμιν εἰς τὸ ὠτίον της. — Δὲν εἶδες νὰ περάσῃ ἀπ' ἐδῶ μιὰ κοπέλλα μ' ἓνα μικρὸ παιδί;

— Ναί, ἀπάντησεν ἡ γραῖα, πνίγηκεν ἓνα παιδί!

Ὁ Γερμανός ἐρρίγησεν ἀπὸ κορυφῆς μέχρι ποδῶν, ἀλλ' εὐτυχῶς ἡ γραῖα ἐπρόσθεσεν·

— Εἶναι τώρα πολὺς καιρὸς, καὶ γιὰ ἐνθύμησι ἐβάλαν ἓνα ὠμορφο ξύλινο σταυρὸν. Πλὴν μιὰ νύχτα ποῦ ἔκαμε βρονταῖς καὶ ἀστραπαῖς ἡ νεράιδες ἤλθαν καὶ τὸν ἐρρίξαν στὸ βάλτο. Ὅποιος ἔχει τὴν κακὴ μοῖρα νὰ σταματήσῃ ἐδῶ τὴ νύχτα, δὲν μπορεῖ νὰ ἐβγῇ πριχοῦ γίνῃ μέρα. Ὅσως καὶ ἂν γυρίσῃ, καὶ διακόσια μίλια νὰ κάμῃ μέσα στὸ λόγγο, θὰ βρεθῇ ὅλο στὸ ἴδιον μέρος.

Τοῦ γεωργοῦ ἡ φαντασία κατεπλήχθη ὑπὸ τῆς διηγήσεως ταύτης· καὶ ἡ ἰδέα ἐπικαιμένου δυστυχήματος τοσοῦτον ἐκυρίευσεν τὸν νοῦν του, ὥστε

τὸν περιέχουσε ψυχρὸς ἰδρῶς. Μὴ ἐλπίζων δὲ νὰ λάβῃ ἄλλας πληροφορίες ἀνέστη τὸν ἵππον του καὶ περιέτρεχε κρᾶζων μεγαλοφώνως· « Πέτρε! Πέτρε! » καὶ πληρῶν τὸ δάσος ἀπὸ μυρίου θορύβου. Ἐπειτα δὲ ἠκραζέτο μὴ τυχὸν φωνή τις ἀπεκρίνετο· ἀλλὰ μόνον οἱ κώδωνες τῶν βοῶν ἠκούοντο, ἢ καὶ τὰ γρυλλίσματα τῶν χοίρων ἐριζόντων περὶ τὰς βελάνους. Μετ' ὀλίγον ὁμοίως περιστασίς τις συνήνωσε τοὺς δύο φυγάδας μετὰ τοῦ Γερμανοῦ. Καὶ ἦν ἀνεκφραστός ἡ χαρὰ τοῦ Πέτρου, καὶ τῆς Μαρίας καὶ τοῦ καλοῦ πατρὸς.

Η'. Η ΜΑΥΡΙΚΑΙΝΑ.

Μετὰ πορείαν ἐνὸς τετάρτου τῆς ὥρας, ἐξελθόντες τοῦ δάσους, ἔτρεχον ἐπὶ τῆς μεγάλης ὁδοῦ καὶ ἡ Σαρθὴ ἐχρεμέτιζεν ὁσάκις συνήντά τι γνωστὸν εἰς αὐτήν. Ὁ δὲ μικρὸς Πέτρος διηγεῖτο ὅπως ἐνόησε τὰ πρὸ μικροῦ συμβάντα.

Ἦσαν δὲ ταῦτα· ἡ ἀνάγωγος ἐπίθεσις τοῦ ἐκμισθωτοῦ κατὰ τῆς Μαρίας, ἣν ἰδὼν τόσον νέαν καὶ εὐσεδῆ, ἐζήτησεν ἀνευ προοιμίων νὰ κακοποιήσῃ.

— Τώρα, Γερμανέ, θὰ μαρτυρήσῃς, εἶπεν ἡ Μαρία μετὰ τὴν λεπτομερῆ διήγησιν τοῦ μικροῦ, ὅτι ἂν δὲν ἔμεινα εἰς τοῦ ἀχρείου ἐκεῖνου ἀνθρώπου, δὲν εἶναι σφάλμα μου.

— Καὶ σύ, Μαρία, θέλω νὰ μὲ πῆς, ἂν ἀνθρώπος εἴκοσι ὀκτὼ ἐτῶν εἶναι γέρος, ὅταν χρειάζεται νὰ ὑπερασπισθῇ μὴ κόρη ἀπὸ τὴν ἀχρεϊότητα ἐνὸς ἀνδρός, σὰν τὸ χωρικό σου ἐκεῖνο;

— Λέγω, Γερμανέ, ὅτι μ' ἐγλύτωσες ἀπὸ τὰ χέρια του, καὶ θὰ σὲ γνωρίζω χάρι ὀλημου τῆ ζωῆ.

— Τόσο μόνον;

— Παπάκι μου, εἶπε τὸ παιδίον, ἔαστόχησα νὰ πῶ τῆς Μαριγούλας ἐκεῖνο ποῦ σὲ ὑποσχέφτηκα, πλὴν θὰ τὸ πῶ στὸ σπῆτι καὶ θὰ τὸ πῶ καὶ τῆς νόνας.

Ὁ λόγος οὗτος τοῦ παιδὸς ἔφερεν εἰς συλλογὴν τὸν Γερμανόν. Ἐπρεπε τώρα νὰ ἐξηγηθῇ μετὰ τῶν συγγενῶν του.

Εὐτυχῶς ὁ Πέτρος ἐκοιμᾶτο ὅταν ἐφθασαν εἰς τὴν κατοικίαν του, καὶ ὁ Γερμανὸς τὸν ἀπέθεσε πρῶτον χωρὶς νὰ τὸν ἐξυπνίσῃ εἰς τὴν κλίνην του, καὶ ἔπειτα διηγήθη τὰ διατρέξαντα εἰς τὸν Μαυρικιον. Οὗτος δὲ καθήμενος πρὸ τῆς εἰσόδου τοῦ οἴκου, τὸν ἤκουε σοβαρῶς. Καί ται λυπηθεὶς διὰ τὴν κακὴν τοῦ ταξειδίου ἐκβασιν, ἐπεδοκίμασεν ὁμοίως τὴν διαγωγὴν τοῦ Γερμανοῦ, ὅτε οὗτος ἐξιστόρησε τὰ τῆς χήρας Γερίνου, καὶ τὰ συμβάντα τῆς Μαρίας.

— Ἐλα νὰ δειπνήσῃς, Γερμανέ, εἶπεν αὐτῷ ἡ παρευρεθείσα εἰς τὸν διάλογον πενθερά του. Λυπούμαι ὅτι δὲν συμβάσθηκε τὸ πρᾶγμα, φαίνεται δὲν τὸ ἤθελε ὁ Θεός. Νὰ κυττάξουμε ἄλλοῦ.

— Ναί, ναί, εἶπεν ὁ γέρον.

Τὴν ἐπιούσαν ἠγέρθη ὁ Πέτρος μὲ τοὺς κορυδαλοὺς, ἦτοι τὰ ἐξημερώματα, καὶ πάντα τὰ συμβάντα τῆς προτεραιίας ἐξηλείφθησαν τῆς μνήμης του. Ἀλλὰ καὶ ὁ Γερμανὸς προσεπάθησε νὰ λησμονήσῃ ταῦτα, καταγινόμενος εἰς τὰ ἔργα του·

ἦτον ὁμοίως τόσῳ δύσθυμος καὶ τοσοῦτον ἀλλοφρόνει ὥστε παρετήρησαν τοῦτο πάντες. Οὐτε ὠμίλει πρὸς τὴν Μαρίαν, οὔτε προσεῖχεν αὐτῇ. Καὶ ὁμοίως, ἂν τὸν ἠρώτουν εἰς ποῖον λειβάδιον εὐρίσκειται, ἢ διὰ ποίας ὁδοῦ ἐπέρασεν, ἠδύνατο νὰ τὸ εἰπῇ ἐν ὅποιᾳ δὴποτε ὥρᾳ τῆς ἡμέρας. Δὲν ἐτόλμησε δὲ νὰ ζητήσῃ παρὰ τῶν συγγενῶν του νὰ τὴν περιθάψωσι τὸν χειμῶνα εἰς τὴν ἀγροικίαν των, ἂν καὶ ἐγίνωσκεν ὅτι ἔπασχε στερουμένη πάντων. Ὅμως αἱ στερήσεις τῆς ἐθεραπεύοντο, καὶ ἡ γραῖα Γιλέτα οὐδέποτε κατώρθωσε νὰ ἐνοήσῃ πῶς δὲν ἐτελείοναν ποτὲ τὰ ὀλίγα ξύλά της, καὶ πῶς ἡ μικρὰ σιταποθήκη της ἦτο πρῶτὴ μεστή, ἐνῶ τὸ ἔσπερας τὴν ἄφινε κενήν. Βέβαια, κάποιος θὰ ἐπέρα διὰ τῆς θυρίδος τοῦ ἀχυριῶνος, ἔχυνε τὸν σάκκον του χωρὶς νὰ ἐξυπνίσῃ τινὰ καὶ χωρὶς ν' ἀφήσῃ ἔχνος. Ἡ γραῖα καὶ ἀνησύχει καὶ ἔχαιρεν. Ὑπεχρέωσε δὲ τὴν θυγατέρᾳ της νὰ μὴ εἰπῇ εἰς κανένα τὰ συμβαίνοντα, διότι ἂν ἐμάνθανον τὸ Οὐῦμα θὰ τὴν ἐξελάμβανον μάγισσαν.

Ἡ Μαρία ὁμοίως ἐμάντευε κάλλιον τὴν ἀλήθειαν· ἀλλὰ μὴ τολμῶσα νὰ τὸ ὁμολογήσῃ εἰς τὸν Γερμανόν διὰ τὸν φόβον μὴ ἐπαναλάβῃ τὴν περὶ γάμου ιδέαν του, προσεποιεῖτο ὅτι δὲν παρετήρει τίποτε.

Ἡμέραν τινα ἡ Μαυρικαίνα εὐρεθείσα μόνη μετὰ τοῦ Γερμανοῦ ἐν τῷ κήπῳ, τῷ εἶπε περιπαθῶς·

— Πτωχέμου γαμβρέ, θαρρῶ πῶς πάσχεις. Δὲν τρῶς, καθὼς πρῶτα, δὲν γελάς πλέον, καὶ μόλις βγάζεις δύο λόγια ἀπ' τὸ στόμα σου. Μήπως κάνεις μας σ' ἐλύπησε χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ;

— Ὅχι, μάνα, ἀπεκρίθη ὁ Γερμανός.

— Τότε, λοιπόν, παιδί μου, σὲ ἤλθε πάλιν ἡ πίκρα γιὰ τὸ θάνατο τῆς μακαρίτισσας. Ἀντὶς νὰ περάσῃ ἡ λύπη σου αὐξάνει, υἱέ μου, καὶ θὰ κάμῃς καλὰ νὰ ξαναπανδρευθῆς, καθὼς σ' ἔδωκε συμβουλή καὶ ὁ γέρος.

— Ναί, μάνα, αὐτὴ εἶναι ἡ γνώμη μου, πλὴν ἡ γυναῖκες ποῦ μὲ λέτε νὰ πάρω δὲν μὲ κάμουν.

— Τότε φαίνεται πῶς δὲν μαντέψαμε τὴν ὀρεξί σου. Κάπου θὰ ἦναι γυναῖκα ποῦ νὰ σ' ἀρέσῃ, καὶ ὅ,τι λογιῆς εἶναι ὠμορφῆ ἢ ἀσχημῆ, νηὰ ἡ γρηά, πλούσια ἢ φτωχὴ, ἔχουμεν ἀπόφασι, ἐγὼ κι ὁ γέρος, νὰ σοῦ δώσωμε τὴν εὐχή μας· δὲν μπορούμε νὰ σὲ βλέπουμε ὄλο πικραμένο.

— Μάνα, εἶσαι καλὴ καὶ εὐλογημένη, καθὼς καὶ ὁ πατέρας, ἀπεκρίθη ὁ Γερμανός· πλὴν ἡ συμπάθειά σας δὲν μπορεί νὰ φέρῃ γιὰ τὸν πόνο μου. Ἡ κοπέλλα ποῦ ἀρέσω δὲν μὲ θέλει.

Τότες θὰ εἶναι πολὺ νηὰ, καὶ νὰ διαλέξῃς νηὰ ἔς τὴν ἡλικία σου εἶναι τρέλλα. — Ναί, μάνα, ἔκαμα τὴν τρέλλα ν' ἀγαπήσω μιὰ νηὰ, καὶ ξέρω πῶς δὲν εἶναι φρόνιμο, κάμνω τὰ δυνατὰ μου νὰ τὴ λησμονήσω, πλὴν δὲν μπορῶ ὁ κακότυχος.

— Ἄν εἶναι ἔτσι, παιδί μου, σ' ἔκαμαν μάγια. Μιὰ γιὰ τὴν εἶναι μόνο· ἡ κοπέλλα πρέπει ν' ἀλλάξῃ γνώμη καὶ νὰ σ' ἀκούσῃ. Χρειάζεται νὰ μῶ ἐγὼ στὴ μέση καὶ νὰ τὴν δῶ. Νὰ μὲ πῆς ποῦ εἶναι καὶ πῶς τὴν λέν.

— Άλλοι! μάνη, δὲν κοιτάω, εἶπεν ὁ Γερμανός, θὰ μὲ περιγελάσῃς.

— Όχι, Γερμανέ, δὲν θὰ σὲ περιγελάσω, ἔχεις πίκρα καὶ δὲν θέλω νὰ τὴν αὐξήσω. Νὰ μὴν εἶναι ἡ Φανή;

— Όχι, μητέρα, δὲν εἶναι αὐτή.

— Ἡ Ροζέτα;

— Οὔτε.

— Λέγε λοιπόν, δὲν θὰ τελειώσω ἂν ὀνοματίσω ὅλαις ταῖς κοπέλαις τοῦ χωριοῦ.

Ἄλλ' ὁ Γερμανός νεύσας τὴν κεφαλὴν δὲν ἀπεκρίνετο.

— Ἄς εἶναι, Γερμανέ, εἶπεν ἡ Μαυρίκαινα, σ' ἀφίνω σήμερα ἡσυχο. Ἄυριο ἴσω; ἀνοιξῆς σ' ἐμὲ ἢ στὴ νύφη μου τὴν καρδιά σου.

Καὶ ἐγερθεῖσα ἔλαβε τὸ κἀνύστρον καὶ μετέβη ν' ἀπλώσῃ τὰ πανικά εἰς τὰ χαμόκλαδα. Ἄλλ' ὅπως τὰ τέκνα τότε λαμβάνουσιν ἀπόφασιν, ὅτε βλέπουσιν ὅτι οὐδεὶς πλέον προσέχει εἰς αὐτά, οὔτω καὶ ὁ Γερμανός ἠκολούθησε κατόπιν τῆς γραΐας καὶ ὠνόμασε τὴν Μαρίαν τῆς Γιλέτας.

Ἐξεπλάγη μεγάλως ἡ Μαυρίκαινα ἀκούσασα τὸ ὄνομα ἐκεῖνο. Μόνον τῆς κόρης αὐτῆς τὸ ὄνομα δὲν εἶχεν ἔλθει εἰς τὸν νοῦν τῆς· ἀλλ' ἵνα μὴ λυπήσῃ τὸν Γερμανόν, οὐδὲ ἀνεκραύγασεν, οὐδὲ ἀπέδειξε τὴν ἐκπληξίν τῆς. Ἰδοῦσα δὲ ὅτι ἡ σιωπὴ τῆς τὸν ἐλύπει, τῷ ἔτεινε τὸ κἀνύστρον καὶ εἶπε·

— Ἐλα, Γερμανέ· καὶ μὲ τοῦτο πρέπει νὰ μὴ μὲ βοηθήσῃς ν' ἀπλώσω; Πάρ' αὐτό. Ἐσκέφθηκες καλὰ; ἀποφάσισης γιὰ τὸ ποῦ εἶπες;

— Ἄ! μητέρα, δὲν εἶναι στὸ χέρι μου ν' ἀποφασίσω, ἡ Μαρία δὲν θέλει νὰ μ' ἀκούσῃ. Θὰ γιὰ τρευθῶ, ἂν μπόρῃσω.

— Κι' ἂν δὲν μπόρῃσης;

— Ὅλα ἔχουν ἓνα τέλος . . . ὅταν τ' ἄλογο εἶναι πολὺ φορτωμένο, πέφτει· τὸ βῆδι ὅταν δὲν τρώγῃ πεθαίνει.

— Θὰ πῆ λοιπόν ὅτι καὶ σὺ θ' ἀποθάνῃς, ἂν δὲν πάρῃς τὴ Μαρία; ὁ Θεὸς φυλάξῃ, Γερμανέ, ἔταν ἐσὺ δὲν ἔχεις θάρρος, σημαίνει πῶς αἰσθάνεσαι ὅσα λέγεις. Θὰ μὲ ὑποσχεθῆς πῶς μιὰ ἐβδομάδα θὰ σταθῆς ἡσυχος, δὲν θὰ πικραίνεσαι, θὰ τρώγῃς, θὰ κοιμᾶσαι, καὶ θὰ ἦσαι χαρούμενος σὰν πρῶτα. Ἐγὼ θὰ ὁμιλήσω τοῦ γέρου, κι' ἂν πάρω τὴ γνώμη του, θὰ ζητήσῃς νὰ γνωρίσῃς τότε τὴν ιδέα τῆς κοπέλλας.

Ὁ Γερμανός ἔδωκε τὴν ζητηθεῖσαν ὑπόσχεσιν καὶ ἡ ἐβδομάς παρήλθε, χωρὶς νὰ ὁμιλήσῃ αὐτῷ κατ' ἰδίαν ὁ Μαυρίκος. Καὶ προσεπάθει μὲν ὁ γεωργὸς νὰ φαίνεται ἡσυχος, ἀλλ' ἦτο ὠχρότερος καὶ ἔτι πλέον περίλυπος.

Τέλος, τὴν προίικν τῆς Κυριακῆς, μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῆς Ἐκκλησίας, ἡ πενθερά του τὸν ἠρώτησεν ἂν ἐξηγήθῃ μετὰ τῆς Μαρίας.

— Διόλου, ἀπεκρίθη, δὲν τῆς μίλησα κἄν.

— Πῶς λοιπόν θέλεις νὰ τὴν καταπέισῃς, ἀφοῦ δὲν τὴν μιλῆις;

— Μιὰ μόνη φορὰ ἐλαλήσαμε μαζῆ, σὰν ἤμα-

στε στοὺς φουρούς. Ἀπὸ τότε δὲν τὴν μίλησα ἄλλο. Ἡ ἄρνησί της μ' ἐπύκρνε τόσο πολὺ, ποῦ τὸ ἔχω καλῆτερα νὰ μὴν τὴν ἀκούσω νὰ λέγῃ πῶς δὲν μ' ἀγαπᾷ.

— Λοιπόν, υἱέ μου, τώρα πρέπει νὰ τὴν μιλῆσῃς· ὁ γέρωσ σου δίδει τὴν ἄδεια. Ἐλα, ἀποφάσισε, τὸ θέλω, γιὰτὶ δὲν μπόρῃς νὰ μένης σ' αὐτὴ τὴν ἀμφιβολία.

Ὁ Γερμανός ὑπήκουσε, καὶ μετέβη εἰς τῆς γραΐας Γιλέτας, νεύων κάτω τὴν κεφαλὴν καὶ ἀμυγανῶν. Ἡ Μαρία ἐκάθητο μόνη εἰς τὴν παρεστίαν (*), καὶ ἦτο τοσοῦτον σύννους, ὥστε δὲν ἐνόησεν εἰσελθόντα τὸν Γερμανόν. Ὅτε δὲ τὸν εἶδεν ἐμπρός της, ἀνεπήδησεν ἐπὶ τῆς ἑδρας της καὶ κατεκοκκίνισε.

— Μαριγοῦλα, εἶπε καθεσθεις πλησίον της, σὲ δυσαρρεστῶ, τὸ ξέρω, μὲ τὴν παρουσία μου, ἀλλ' ὁ γέρωσ καὶ ἡ γρηὰ θέλουν νὰ σὲ μιλῆσω καὶ νὰ σὲ παρακαλέσω νὰ μὲ πάρῃς ἄνδρα. Ἐσὺ δὲν τὸ θέλεις; τί;

— Γερμανέ, ἀπεκρίθη ἡ Μαρία, βέβαια λοιπόν μ' ἀγαπᾷς;

— Σὲ κακοκαρδίζω μ' αὐτό, τὸ γνωρίζω, πλὴν δὲν φταίω ἡγώ. Ἐλα, Μαρία, κύτταξέ με· εἶμαι ἄσχημος σὰν τὸ διάβολο;

— Όχι, Γερμανέ, ἀπεκρίθη μειδιῶσα, εἶσαι ὠραιότερος ἀπὸ ἐμέ.

— Μὴ μὲ περιπαίζῃς, πλὴν κύττα, οὔτε τρίχα, οὔτε δόντι μὲ λείπει ἀκόμη, τὰ μάτια μου σὲ λέγουν πόσον σ' ἀγαπῶ. Κύτταξέ με στὰ μάτια, ἂν τὸ δῆς γραμμένο.

Ἡ Μαρία ἠτένισε τὸν Γερμανόν εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς μετὰ τῆς συνήθους παιδαριώδους ἀφελείας της, καὶ ἔπειτα, στρέψασα τὴν κεφαλὴν ἤρχισε νὰ τρέμῃ.

— Ἄ, Θεέ μου! σὲ προξενῶ φόβον, εἶπεν ὁ Γερμανός· μὲ βλέπεις σὰ νᾶμουν ὁ ἐνοικιαστῆς ἀπὸ ταῖς Φτελταῖς. Μὴ φοβᾶσαι, Μαρία, σὲ παρακαλῶ. Ἐγὼ δὲν θὰ σὲ πῶ ἀχρεῖους λόγους . . . θέλεις νὰ φύγω γιὰ νὰ ἡσυχάσῃς;

Ἡ Μαρία ἔτεινε τὴν χεῖρά της εἰς τὸν γεωργόν, ἀλλὰ χωρὶς νὰ προσφέρῃ λέξιν ἢ κἄν νὰ ἀνορθώσῃ τὴν κεφαλὴν, τὴν ὁποίαν εἶχεν ἐστραμμένην πρὸς τὴν ἐστίαν.

— Καταλαβαίνω, εἶπεν ὁ Γερμανός, μὲ συμπανεῖς, εἶσαι καλή, θλίβεσαι νὰ μὲ κάμῃς κακόντυχο, πλὴν δὲν μπόρῃς νὰ μ' ἀγαπᾷς;

— Γιὰτὶ μὲ λὲς αὐτά, Γερμανέ, ἀπεκρίθη τέλος ἡ Μαρία. Θέλεις λοιπόν νὰ μὲ κάμῃς νὰ κλάψω;

— Καλή μου Μαρία, τὸ γνωρίζω, ἔχεις καλὴ καρδιά, πλὴν δὲν μ' ἀγαπᾷς, καὶ κρύβεις τὸ πρόσωπό σου γιὰ νὰ μὴν ἰδῶ τὴν ἀποστροφὴ σου. Κ' ἐγώ, δὲν τολμᾶω νὰ σὲ σφίξω οὔτε τὸ χέρι . . .

Ἄ! Μαριγοῦλα! . . .

Καὶ ὁ ταλαίπωρος Γερμανός ἐξηκολούθει ὁμιλῶν οὔτως ἐπὶ πολὺν ὥραν, καὶ λέγων τὰ ὑπὲρ τῆς νεᾶς

(*) Λέξις ἐπιζομένη εἰς Κῶντρα καὶ σημαίνουσα, πλατεῖον τῆς ἐστίας, τοῦ πυρός.

κρίσηματα καὶ πειθήματα του, ἐνῶ ἡ Μαρία ἔτρεμε πάντοτε. Αἰφνης ἐστράφη, τὰ δάκρυά της ἐπλημμύριζον τὸ πρόσωπόν της καὶ παρετήρησε τὸν Γερμανὸν μὲ ἦθος ἐπιπλήξεως. Ὁ δυστυχὴς γεωργὸς ἐνόμισεν ὅτι τετέλεσται, καὶ χωρὶς νὰ περιμείνη τὴν καταδίκην του ἠγέρθη ν' ἀναχωρήσῃ. Ἀλλ' ἡ κόρη τὸν ἐσταμάτησε, τὸν ἐνηγκαλίσθη κρύπτουσα τὸ πρόσωπόν της ἐπὶ τοῦ στήθους της, καὶ

— Γερμανέ, εἶπεν ὀλολύζουσα, δὲν ἐμάντευσεσαι λοιπὸν πῶς σ' ἀγαπῶ;

Ὁ Γερμανὸς θὰ ἔχανε τὸν νοῦν του ἐὰν τὴν στιγμὴν ἐκείνην δὲν εἰσῆρχετο εἰς τὴν καλύβην ὁ υἱὸς του ἔφιππος ἐπὶ κλάμης μετὰ τῆς ἀδελφῆς του, καὶ δὲν τὸν ἐπανεφέρειν εἰς ἐαυτόν. Τὸν ἀνήγειραν εἰς τὰς ἀγκάλας του καὶ θέτων αὐτὸν εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς μηστῆς του,

— Ἰδέ, εἶπεν, ἰδὲ πόσους εὐτυχεῖς ἔκαμες, μετὰ τὴν ἀγάπην σου!

ΠΕΡΙ ΤΟΥ

ΥΠΕΡΑΤΛΑΝΤΕΙΟΥ ΤΗΛΕΓΡΑΦΟΥ.

— 000 —

Ὁ οὕτω ὀνομασθεὶς παρὰ τῶν Εὐρωπαϊῶν ὑπερύχιος ἠλεκτρικὸς τηλεγράφος, περὶ οὗ ὀλίγα τινα εἵπομεν ἐν τῷ προηγουμένῳ φυλλαδίῳ, κατασταθεὶς ἐσχάτως μετὰ πολλὰς περιπετείας, ἐξ ὧν μία ὑπῆρξε καὶ ὁ κίνδυνος τοῦ νὰ κατακοπῇ ἀπὸ φάλαιναν, ἤρχισε νὰ μεταδίδῃ εἰδήσεις ἀπὸ τῆς Εὐρώπης εἰς τὴν Ἀμερικὴν, καὶ ἀπὸ ταύτης εἰς ἐκείνην. Ὡς λεπτομερέστερον περιέγραψε (Ὅρα φυλλ. 166 Πανθ. σελ. 323) τὰ περὶ τοῦ τηλεγράφου τούτου ὁ ἐν Νεοεβρακῶ ἡμέτερος Δ. Ν. Μπόττασης, ὁ τηλεγράφος οὗτος διατρέχων ἀπόστασιν 1600 μιλίων, ἔχει τὴν μίαν μὲν ἀκρὰν ἐν τῷ ἐξωτέρῳ τῆς Ἰρλανδίας ἀκρωτηρίῳ τῷ καλουμένῳ Βαλέντιον, τὴν ἑτέραν δὲ εἰς τὴν Νέαν Γῆν, νῆσαν τῆς Ἀρκτικής Ἀμερικῆς.

Κοινοποιήσας τις γενομένη πρὸ ἐνὸς μηνὸς ἐκ τῆς Νέας Γῆς τὴν 8 ὥραν καὶ $\frac{3}{4}$ μετὰ μεσημβριαν, καθ' ὥραν δηλαδὴ ὅτε γίνονται εἰσέτι ὑποθέσεις, ἔφθασε μὲν ἐν ἀκαρεῖ εἰς Ἰρλανδίαν, ἀλλὰ τὴν 11 ὥραν καὶ ἐν τέταρτον τῆς νυκτός. Ἡ διαφορὰ αὕτη φάνεται κατὰ πρῶτον παράδοξος· πῶς δηλαδὴ ἀφοῦ ἡ κοινοποίησις ἔφθασεν ἅμα σταλεῖσα, παρῆλθον τόσαι ὥραι.

Τῆς ἀπορίας ταύτης τὴν λύσιν προλαβοῦσα ἐδωκεν ἡ Πανώρα ἐν τῷ ἀνωτέρῳ προμνημονευθέντι φυλλαδίῳ. Ἡ Ἀμερικὴ κεῖται δυτικώτερον τῆς Μεγάλης Βρετανίας· καὶ ἐπειδὴ ὁ ἥλιος ἀνατέλλων διατρέχει, ὡς γνωστόν, ἀλληλοδιαδότης πάντα τοὺς μεσημβρινούς τῆς ὑδρογείου σφαίρας, ἡ πολιτικὴ ἢ ἀστρονομικὴ ἡμέρα δὲν ἀρχεται πανταχοῦ συγχρόνως. Εὐκόλως ἄρα ἐννοοῦμεν ὅτι μέρος τῆς Εὐρωπαϊκῆς νυκτός, εἶναι ἡμέρα ἐν τῇ

Ἀμερικῇ, διότι ὁ ἥλιος ἀνατέλλει βραδύτερον εἰς τὸ ἄλλο ἡμισφαίριον.

Περὶ τούτων ὁ Μηνύτωρ τῶν Παρισίων δίδει ἐξηγήσεις τινάς, τὰς ὁποίας καὶ ἡμεῖς δημοσιεύομεν ὡς περιέργους καὶ ἀναγκαίους.

α Ἐπειδὴ μετὰ τῶν ὥρολογίων τοῦ Βαλεντίου καὶ τῆς Νέας Γῆς ὑπάρχει διαφορὰ δύο ὥρων καὶ 45 περίπου λεπτῶν, ὅτε ἐστάλη εἰς Ἰρλανδίαν ἡ κοινοποίησις, τὰ μὲν ὥρολόγια τῆς Νέας Γῆς ἐσήμαινον ὥραν ὀγδόην καὶ 25 λεπτά, τὰ δὲ τοῦ Βαλεντίου ὥραν ἐνδεκάτην καὶ 15 λεπτά. Καὶ σημειωτέον ὅτι ἡ διαφορὰ αὕτη εἶναι ἡ ἐλαχίστη μετὰ τῶν ὥρολογίων τῶν δύο ἡμισφαιρίων, διότι τὰ δύο μέρη εἰς ἃ ἀποπερατοῦται ὁ τηλεγράφος εἶναι τὰ πλησιέστερα πρὸς ἀλλήλα παντὸς ἄλλου.

β Ἐὰν τὴν γήινην σφαῖραν περιεζώνωμε μετὰ κλιτικὸν ἔλασμα, ὁποῖον τὸ μετὰ τὴν Εὐρώπης καὶ Ἀμερικῆς, τὸ ἠλεκτρικὸν ρεῦμα ἤθελε περιτρέχει αὐτὴν ἐντὸς ἐνὸς δευτερολέπτου, καὶ ἔτι ὀλιγώτερον ἢ συγκοινωνία ἄρα μετὰ τῶν μαλλίων ἀπεχόντων τόπων ἤθελεν εἶσθαι ἀκαριαία. Ἡ ταχύτης δὲ αὕτη ὑπερβαίνει καταπολὺ καὶ αὐτὴν τὴν τοῦ ἡλίου, ἔχοντος ἀνάγκην 24 ὥρων ἵνα περιέλθῃ τὸν ἡμέτερον πλανήτην.

γ Ἡ ὥρα δὲν εἶναι ποτὲ ἡ αὐτὴ εἰς δύο μέρη κείμενα ὑπὸ διαφόρους μεσημβρινούς, ὅσω πλησίον καὶ ἂν κεῖνται πρὸς ἀλλήλα· ἰδοὺ δὲ παράδειγμα· τὸ Πάνθεον, ὡς γνωστόν, κεῖται πλησίον τοῦ ἀστεροσκοπείου, καὶ μάλιστα κατὰ πλάτος ἀπέχει πλέον ἢ κατὰ μῆκος. Ὁ μὲν μεσημβρινὸς τοῦ ἀστεροσκοπείου διαβαίνει πλησίον τοῦ παλατίου Λουξαμβούργου, ὁ δὲ τοῦ Πανθέου μόλις ὀλίγης ἐκατοστουίας μέτρων ἀπέχει τοῦ παλατίου τούτου. Καὶ ὅμως, εἰ καὶ πλησιέστατοι πρὸς ἀλλήλους οἱ δύο οὗτοι μεσημβρινοί, ἡ ὥρα τοῦ Πανθέου κειμένου πρὸς ἀνατολὰς διαφέρει ἐπαισιθητῶς τῆς ὥρας τοῦ ἀστεροσκοπείου κειμένου πρὸς δυσμὰς· ἦτοι, ὅτε εἰς τὸ ἀστεροσκοπεῖον ἡ ὥρα εἶναι δωδεκάτη, εἰς τὸ Πάνθεον εἶναι δωδεκάτη καὶ δύο δευτερόλεπτα.

δ Εἰς τὰς Βερσαλλίας, κείμενας 20 χιλιομέτρα πρὸς δυσμὰς τῶν Παρισίων, ἡ ὥρα ὑστερίζει πλέον τῶν 50 δευτερολέπτων τῆς ἡμετέρας.

ε Τὸ Γρενόβικον (*) οὐ τις τὸν μεσημβρινὸν οὐ μόνον οἱ Ἄγγλοι ἀλλὰ καὶ ἄλλα ἔθνη ὁμολογοῦσιν ἀλάνθαστον, κείμενον 2 βαθμοῦς καὶ 20 λεπτά μήκους πρὸς δυσμὰς τῶν Παρισίων, ὑστερίζει ὡς πρὸς τὴν ὥραν ἐννέα λεπτά καὶ 22 δευτερόλεπτα τῆς ὥρας τῆς πόλεως ταύτης. Ἡ Γεσοκριβάτη (Brest), ἡ τελευταία τῶν δυτικῶν πόλεων τῆς Γαλλίας, κεῖται 7 βαθμοῦς μήκους πρὸς δυσμὰς τοῦ ἀστεροσκοπείου τῶν Παρισίων, καὶ ὑστερίζει κατὰ τὴν ὥραν 27 λεπτά.

(*) ΣΗΜ. ΠΑΝΑ. Greenwich, πόλις ἀξιολογὸς τῆς Ἀγγλίας ἐπὶ τῆς δεξιᾶς ἕχθης τοῦ Ταμέσιος, ἐν ἧ καὶ τὸ κατάστημα τῶν ναυτικῶν ἀσμάχων καὶ ὁ πρῶτος τῶν Ἀγγλῶν μεσημβρινός, μεσημβρινός ὀλέθριος εἰς τὴν Ἑλλάδα, διότι κατ' αὐτὸν ἐχαράχθη ἡ γραμμὴ τῶν ἡμετέρων ὁρίων.